

Research Article

Educational Project for Cooperation between The State and Local Government Organizations in The Provision of Legal Education and The Country's Education Reform Plan

Maream Nillapun

Ed.D. (Curriculum Research and Development), Assistant Professor
Faculty of Education, Silpakorn University

Arnon Punain

Ph.D. (Environment Education), Lecturer
Faculty of Education, Silpakorn University

Akkachai Poomraru

M.A. (Historical Studies), Lecturer
Demonstration School of Silpakorn University

Suwan Pintanon

Ph.D. (Applied Behavioral Science Research), Government Pensioner
Pensioner Ministry of Interior, Bangkok

Wanwisa Bungmark*

Ph.D. (Sport Science), Assistant Professor
Faculty of Education, Silpakorn University

*Corresponding author: bungmark_w@su.ac.th

Received: December 27, 2021/ **Revised:** April 13, 2022/ **Accepted:** April 19, 2022

Abstract

The objectives of this research study were to 1) study the collaborative approach promotion support between the state and local government organizations in the management of education according to the law and the country's educational reform plan. 2) prepare a proposal for cooperation to support and promote the use of resources for educational management and 3) make proposals to improve the educational law, relevant law and the country's education reform plan. There is a 3-step process as follows: 1) study the basic information and synthesize the body of knowledge about educational management of various organizations 2) study the cooperation guidelines promotion support between the state and the local government with in-depth interview methods group chat and organizing a workshop 3) developing research reports by convening a meeting to receive opinions and make corrections and prepare a complete research report. The results of the research were as follows: 1. The National Education Act, B.E. 2542 (1999) and the National Education Reform Plan have not set guidelines for creating cooperation between the state and local government organizations in education management which resulted in lack of clarity in practices. 2. There is a proposed model of cooperation between the two agencies in two forms as follows: 1) a model of cooperation in educational management with a cooperative organization with the establishment of an ad-hoc task force organization and 2) a model of cooperation in educational management without a co-operation organization, but a Memorandum of Understanding (MOU) has to be created for the scope of the mission. There is a mechanism to drive the road map and the model of cooperation in education management for practical implementation. 3. The study proposes to improve the education law, relevant law and the country's educational reform plan relating to cooperation between the state and local government organizations in educational management.

Keywords: Education Management, Cooperation between the State and Local Government Organizations in Education Management, National Reform Plan in Education, Factors Affecting Education Management

บทความวิจัย

โครงการศึกษาความร่วมมือระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาตามกฎหมายและแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

มาเรียม นิลพันธุ์

กศ.ด.(การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร), ผู้ช่วยศาสตราจารย์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

อนัน ปันอินทร์

ปร.ด.(สิ่งแวดล้อมศึกษา), อาจารย์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

เอกชัย ภูมิระรื่น

อ.ม.(ประวัติศาสตร์ศึกษา), อาจารย์

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (มัธยมศึกษา)

สุวรรณ พินตานนท์

วท.ด.(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์), ข้าราชการบำนาญ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

วรรณวิสา บุญมาก*

วท.ด.(วิทยาศาสตร์การกีฬา), ผู้ช่วยศาสตราจารย์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

*ผู้ประสานงาน: bungmark_w@su.ac.th

วันรับบทความ: 27 ธันวาคม 2564/ วันแก้ไขบทความ: 13 เมษายน 2565/ วันตอบรับบทความ: 19 เมษายน 2565

บทคัดย่อ

การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวทางการร่วมมือ การสนับสนุนส่งเสริมระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาตามกฎหมายและแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา 2) จัดทำข้อเสนอความร่วมมือ การสนับสนุนส่งเสริมการใช้ทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา และ 3) จัดทำข้อเสนอปรับปรุงกฎหมายการศึกษา กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา โดยมีวิธีดำเนินการ 3 ขั้นตอน 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน และสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขององค์กรต่าง ๆ 2) ศึกษาแนวทางการร่วมมือ การสนับสนุนส่งเสริมระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ 3) พัฒนารายงานการวิจัย โดยจัดประชุมเพื่อรับความคิดเห็น ปรับแก้ และจัดทำรายงานการวิจัย ฉบับสมบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า 1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ไม่ได้กำหนดแนวทางในการสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา จึงทำให้ขาดความชัดเจนในทางปฏิบัติ 2. ข้อเสนอความร่วมมือและการสนับสนุนการใช้ทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาของท้องถิ่นและสถานศึกษา 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษาแบบมีองค์กรประสานความร่วมมือ โดยมีการจัดตั้งองค์กรแบบทีมงานเฉพาะกิจชั่วคราว และ 2) รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษาแบบไม่มีองค์กรประสานความร่วมมือ แต่ต้องมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) สำหรับขอบข่ายภารกิจ โดยมีกลไกการขับเคลื่อน Road Map เพื่อขับเคลื่อนรูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษานำไปสู่การปฏิบัติ 3. ข้อเสนอการปรับปรุงกฎหมายการศึกษา กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ที่เกี่ยวข้องความร่วมมือระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา

คำสำคัญ: การจัดการศึกษา ความร่วมมือระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา
แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา

บทนำ

จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จะเห็นว่ามาตรา 54 วรรคสาม กำหนดให้ “รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุน ให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล” ซึ่งเป็นหลักการกระจายอำนาจให้ทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยรัฐต้องเป็นผู้สนับสนุนองค์กรหรือหน่วยงานอื่นในการจัดการศึกษา ซึ่งมีเป้าหมายตรงกันคือการเพิ่มคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคมที่มีเป้าหมายการพัฒนา ที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาชนสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มาร่วม ขับเคลื่อนการศึกษา รวมทั้งให้มีการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น และยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ที่กำหนดให้มีการส่งเสริม บทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปัจจุบัน รัฐธรรมนูญกำหนดให้มีการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ ตามแผนปฏิรูปประเทศ (Constitution Drafting Committee Office of the Secretariat of the House of Representatives, 2017)

การจัดการศึกษาในปัจจุบันมีหลายองค์กรที่ร่วม จัดการศึกษา พบสภาพปัญหาในหลายประเด็นทั้งประเด็น เกี่ยวกับกฎหมายที่ใช้บังคับ ประเด็นด้านนโยบาย ความ สอดคล้องเชื่อมโยงกัน หรือความชัดเจนเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา (Bureau of Monitoring and Evaluation of Basic Education Management, 2019) ดังนั้น เพื่อให้การปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา สำเร็จตามเป้าหมาย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษา เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระหว่างรัฐกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการพัฒนากฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อไป ในปัจจุบันการบริหาร จัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามหลักการ กระจายอำนาจ มีภาระหน้าที่ในการเก็บภาษีในพื้นที่

และการบริหารจัดการต่าง ๆ ที่เป็นเอกภาพของแต่ละ พื้นที่ ทำให้ในส่วนของการจัดการศึกษาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพในด้านงบประมาณเป็น อย่างยิ่ง ซึ่งทำให้เป็นจุดแข็งของการจัดการด้านการศึกษา แต่การจัดการด้านการศึกษาที่ผ่านมาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นพบว่า ยังมีปัญหาด้านบุคลากรที่ขาดความ เชี่ยวชาญ รวมทั้งด้านวิชาการ จึงควรมีการบูรณาการ ความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่างกระทรวง ศึกษาธิการกับท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Rukspollmuang, Sukhonthasub, & Hongwitthayakhon, 2015)

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างรัฐ กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาตาม กฎหมายและแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา มุ่งเน้น การศึกษาความร่วมมือในการจัดการศึกษา การแบ่ง ความรับผิดชอบสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ความเชื่อมโยงการจัดการศึกษาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น อาทิ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กลไกและแนวทาง การบริหารจัดการด้านการศึกษาของท้องถิ่นที่มี ประสิทธิภาพ ตามกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่ เกี่ยวข้อง รวมทั้งแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ผลที่ได้ จากการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์เพื่อพัฒนากฎหมาย ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางความร่วมมือ การสนับสนุน ส่งเสริมระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการ จัดการศึกษาตามกฎหมายและแผนปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา
2. เพื่อจัดทำข้อเสนอความร่วมมือและการสนับสนุน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาของท้องถิ่น และสถานศึกษา
3. เพื่อจัดทำข้อเสนอการปรับปรุงกฎหมาย การศึกษา กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และแผนปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างรัฐกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

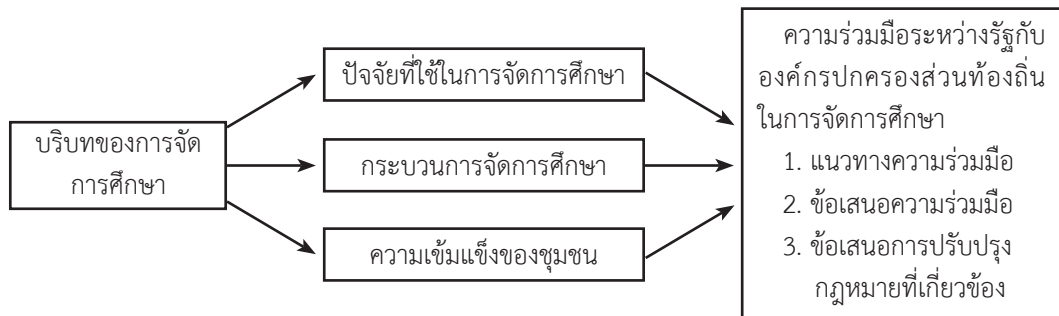
ในการศึกษาความร่วมมือระหว่างรัฐกับองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาตามกฎหมาย และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ประกอบด้วยการศึกษาข้อมูลจาก 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา

2) ความเข้มแข็งของชุมชน 3) กระบวนการจัดการศึกษา นำไปสู่ความร่วมมือระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาตามภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเป็นการศึกษาเอกสาร (Documentary Research) ประกอบข้อมูลพื้นฐานโดย ศึกษา สืบค้น รวบรวม วิเคราะห์ และสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขององค์กรต่าง ๆ ตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ สภาพปัญหาที่ผ่านมา และประสิทธิภาพในการดำเนินการเพื่อกำหนดเครื่องมือและเกณฑ์ในการศึกษาวิจัย ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาทิ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนรายงานและข้อมูลกฎหมายการศึกษาไทย ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละพื้นที่เพื่อกำหนดเครื่องมือและเกณฑ์ในการศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบ ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ และคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษา เพื่อนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างเครื่องมือในการวิจัย ขั้นตอนที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) จากข้อคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา กฎหมายท้องถิ่น

และการกระจายอำนาจระดับนโยบาย จำนวน 8 ท่าน การเก็บข้อมูลในพื้นที่จากกลุ่มผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการอภิปรายกลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) จากภูมิภาคต่าง ๆ จำนวน 98 คน และขั้นตอนที่ 3 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาจัดประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างนักวิจัย นักวิชาการทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้เกี่ยวข้องทั้งระดับนโยบาย ระดับพื้นที่ และระดับสถานศึกษา เพื่อรับฟังความคิดเห็น วิพากษ์ ให้ข้อคิดเห็นในการศึกษาวิจัยและเป็นไปตามเป้าหมายการดำเนินงาน โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 40 ท่าน โดยนำผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ มาจัดทำร่างรายงานการวิจัยฯ และพัฒนารายงานการวิจัยโดยจัดประชุมเพื่อรับความคิดเห็นร่างรายงานการวิจัยฯ รวมถึงแนวทางการนำผลงานวิจัยมาใช้ประโยชน์และข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อสะท้อนความคิดเห็นและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ไปปรับแก้ไขและจัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ โดยจัดประชุมผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาในพื้นที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารระดับสำนัก/กองการศึกษา/

เขตพื้นที่การศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา และ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา จำนวน 126 คน

ผลการวิจัย

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ไม่ได้กำหนดแนวทางและวิธีการในการสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา จึงทำให้ขาดความชัดเจนในทางปฏิบัติ อันเป็นอุปสรรคต่อการให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่างสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

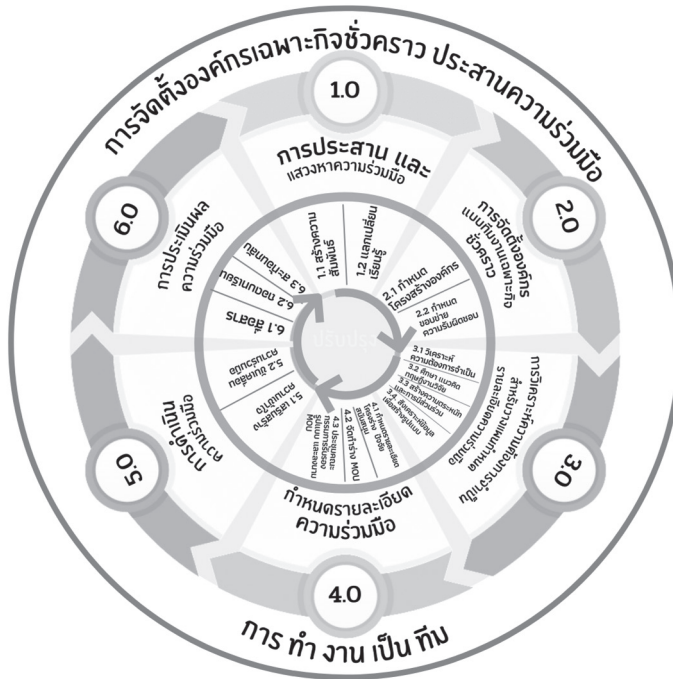
2. ข้อเสนอแนวทางความร่วมมือ การสนับสนุนส่งเสริม ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาตามกฎหมายและแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาอยู่ 2 รูปแบบ ดังนี้

2.1 รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษาแบบมีองค์กรประสานความร่วมมือ จะมีการจัดตั้งองค์กรแบบทีมงานเฉพาะกิจชั่วคราว (Ad hoc Organization) เพื่อทำหน้าที่ในการประสานความร่วมมือการทำงานเป็นทีมงานในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยองค์กรแบบทีมงานเฉพาะกิจชั่วคราวจะประกอบด้วย ผู้แทนของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และ/หรือสถาบันสังคมอื่นที่มีความประสงค์จะร่วมมือกันจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีวิธีการดำเนินงาน 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การประสานและแสวงหาความร่วมมือโดยสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสร้างความสัมพันธ์เพื่อประสานและแสวงหาความร่วมมือในการจัดการศึกษาจากภาคีเครือข่าย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ขั้นตอนที่ 2 การจัดตั้งองค์กรแบบทีมงานเฉพาะกิจชั่วคราว เพื่อทำหน้าที่ในการประสานความร่วมมือกันจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ของสถานศึกษา ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นสำหรับวางแผนกำหนดรายละเอียดความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถานศึกษา ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น 2) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 3) การสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วม และ 4) การสังเคราะห์ข้อมูลสำหรับใช้ในการสร้างรูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดรายละเอียดความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ได้แก่ 1) การกำหนดรายละเอียดความร่วมมือ และโครงสร้างการบริหารตลอดจนปัจจัยสนับสนุน 2) จัดทำร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) และ 3) จัดประชุมคณะกรรมการองค์กรแบบทีมงานเฉพาะกิจชั่วคราว เพื่อพิจารณายอมรับรูปแบบฯ และลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ขั้นตอนที่ 5 การดำเนินความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ได้แก่ 1) การเสริมสร้างความเข้าใจในบทบาทภารกิจความร่วมมือในการจัดการศึกษา และ 2) การขับเคลื่อนความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล และขั้นตอนที่ 6 การประเมินผลความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ได้แก่ 1) การสื่อสารเพื่อให้การดำเนินความร่วมมือเป็นไปตามวัตถุประสงค์และบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด 2) การถอดบทเรียนความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา เพื่อให้ทราบถึงความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคของความร่วมมือฯ ตลอดจนแนวทางแก้ไขสำหรับนำไปเป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาความร่วมมือในครั้งต่อไป และ 3) การสะท้อนกลับนำข้อมูลที่ได้จากการถอดบทเรียนไปพัฒนาความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในครั้งต่อไป

ภาพประกอบ 2

รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษาแบบมีองค์กรประสานความร่วมมือ

2.2 รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษาแบบมีองค์กรประสานความร่วมมือ เป็นที่ไม่มี การจัดตั้ง องค์กรแบบทีมงานเฉพาะกิจชั่วคราว (Ad hoc Organization) เพื่อทำหน้าที่ในการประสานความร่วมมือ แต่จะมีการ แบ่งงานกันทำตามความเชี่ยวชาญของแต่ละหน่วยงาน ที่มาร่วมมือกัน มีวิธีการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การประสานและแสวงหาความร่วมมือ โดย สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสร้างความสัมพันธ์เพื่อประสาน และแสวงหาความร่วมมือในการจัดการศึกษาจากภาคี เครือข่าย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาเพื่อ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ ความต้องการจำเป็นสำหรับวางแผนกำหนดรายละเอียด ความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาสถานศึกษา ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ความต้องการ จำเป็น 2) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 3) การสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วม และ 4) สังเคราะห์ข้อมูลสำหรับการกำหนดรายละเอียด ความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของแต่ละ สถานศึกษา ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดรายละเอียดความร่วมมือ

ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา ได้แก่ 1) กำหนดรายละเอียดความร่วมมือ ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา โดยแบ่งงานกันทำตามความเชี่ยวชาญของ แต่ละหน่วยงานที่จะร่วมมือกัน 2) จัดทำร่างบันทึก ข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) และ 3) จัดประชุมผู้แทน หน่วยงานที่จะร่วมมือกันในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อพิจารณายอมรับ รูปแบบฯ และลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินความร่วมมือในการจัดการ การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ได้แก่ 1) การเสริมสร้าง ความเข้าใจในบทบาทภารกิจความรับผิดชอบร่วมกัน ในการจัดการศึกษา และ 2) การขับเคลื่อนความร่วมมือ ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถานศึกษา ให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล และ ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลความร่วมมือในการ จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ได้แก่ 1) การสื่อสารเพื่อให้การดำเนินความร่วมมือเป็นไปตาม วัตถุประสงค์และบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด 2) การถอด บทเรียนความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา

คุณภาพสถานศึกษา เพื่อให้ทราบถึงความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคของความร่วมมือฯ ตลอดจนแนวทางแก้ไข สำหรับนำไปเป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาความร่วมมือในครั้งต่อไป

และ 3) การสะท้อนกลับ นำข้อมูลที่ได้จากการถอดบทเรียนไปพัฒนาความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในครั้งต่อไป

ภาพประกอบ 3

รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษาแบบไม่เมืองค์กรประสานความร่วมมือ

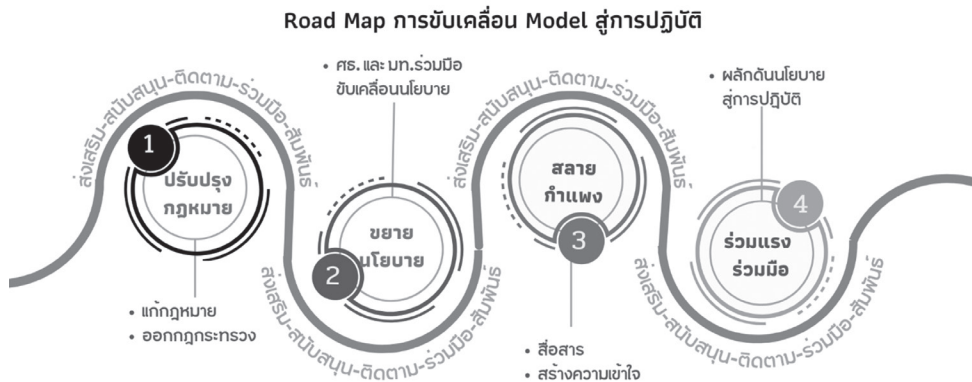

สำหรับกลไกการขับเคลื่อน Road Map เพื่อขับเคลื่อนรูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาจะนำไปสู่การปฏิบัติประกอบด้วย 1) การปรับปรุงกฎหมาย โดยกระทรวงศึกษาธิการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และออกกฎกระทรวง หลักเกณฑ์และวิธีการให้ความร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และอุดหนุนการจัดการศึกษา 2) การขยายนโยบาย โดยกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทยร่วมมือกันขับเคลื่อนนโยบายความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และกฎกระทรวง หลักเกณฑ์และวิธีการให้ ความร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุน

ช่วยเหลือ และอุดหนุนการจัดการศึกษา ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม 3) การสลายกำแพง โดยกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทยร่วมมือกันสื่อสารและสร้างความเข้าใจให้รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ร่วมมือกันในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยไม่มีการแบ่งสังกัด และ 4) การร่วมแรงร่วมมือ โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการอื่น และภาคเอกชนร่วมแรงร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาพประกอบ 4

รูปแบบกลไกการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

3. จัดทำข้อเสนอปรับปรุงกฎหมายการศึกษา กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ที่เกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ดังนี้

3.1 ปรับปรุงพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ... มาตรา 11 โดยเพิ่มข้อความ วรคสาม ดังนี้ “ให้เป็นหน้าที่ของรัฐ เอกชน และบุคคลตามวรรคหนึ่ง ที่จะให้ความร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และอุดหนุนการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตาม มาตรา 8 (1) (2) (3) (4) (5) และ (6) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

3.2 รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการอาศัย อำนาจตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ... มาตรา 5 และมาตรา 11 วรคสาม ออกกฎกระทรวง หลักเกณฑ์ และวิธีการให้ความร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และอุดหนุนการจัดการศึกษา พ.ศ. ...

3.3 ปรับปรุงแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) โดยเพิ่มเติมกิจกรรม ปฏิรูปในส่วนที่ 2 ดังนี้ “2.6 กิจกรรมปฏิรูปที่ 6 การสร้างความร่วมมือ ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา”

อภิปรายผลการวิจัย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2554 และแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ไม่ได้กำหนด แนวทางและวิธีในการสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐกับ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทยต้องร่วมมือ กันส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม และประเมินผลเพื่อสร้าง ความสัมพันธ์ให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างยั่งยืน ต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ Rukspollmuang, Sukhonthasub & Hongwitthayakhon (2015) ที่นำเสนอรูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษาใน 2 ลักษณะ คือ รูปแบบความร่วมมือที่ไม่เป็นนิติบุคคล ซึ่งมีการแบ่งงานกันทำ และรูปแบบความร่วมมือที่เป็น นิติบุคคลซึ่งมีคณะกรรมการร่วมกัน (Joint Board) และสอดคล้องกับรูปแบบและแนวทางความร่วมมือใน การจัดการศึกษาของประเทศญี่ปุ่น ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศฝรั่งเศสที่สร้างความร่วมมือในลักษณะของ สหการ ประเทศสาธารณรัฐฟินแลนด์ที่มีองค์กรความร่วมมือ ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่นเดียวกับ สหราชอาณาจักรที่องค์การบริหารการศึกษาส่วนท้องถิ่น ในแคว้นเวลส์ให้ความร่วมมือกันจัดการศึกษา

2. จากรูปแบบแนวทางความร่วมมือการสนับสนุน ส่งเสริม ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการ จัดการศึกษาตามกฎหมายและแผนปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา จึงมีข้อเสนอความร่วมมือและการสนับสนุน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาของท้องถิ่น และสถานศึกษา 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) รูปแบบความร่วมมือ ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาแบบมีองค์กรประสานความร่วมมือ และ

2) รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาแบบไม่มีองค์กรประสานความร่วมมือ แต่ทั้งนี้ ต้องมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) สำหรับขอบข่ายภารกิจ ตลอดจนการระดมทรัพยากรสำหรับใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาควรกำหนดตามความสามารถและความเชี่ยวชาญของแต่ละหน่วยงานหรือบุคคลที่จะร่วมมือกัน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 มาตรา 9 (5) ที่กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาให้ยึดหลักการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการและวิธีปฏิบัติของหน่วยงานราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะให้การสนับสนุนหรืออุดหนุนได้เฉพาะกรณีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายหรือระเบียบกำหนดไว้เท่านั้น ดังปรากฏตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2559 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2563 ข้อ 4 (1) ที่กำหนดไว้ว่า โครงการที่จะให้เงินอุดหนุนต้องเป็นภารกิจที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ให้เงินอุดหนุนตามกฎหมาย ห้ามมิให้อุดหนุนโครงการที่มีลักษณะเป็นเงินทุนหมุนเวียนและโครงการที่มีลักษณะเป็นการจัดเลี้ยงอาหาร หรือการจัดกิจกรรมนันทนาการห้ามมิให้อุดหนุนหน่วยงานอื่นในการจัดหาครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง เว้นแต่จะอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถอุดหนุนงบประมาณเพื่อให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในโครงการหรือรายการที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

3. จากข้อเสนอความร่วมมือและการสนับสนุนส่งเสริม ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาตามกฎหมายและแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

3.1 ปรับปรุงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ... มาตรา 11 โดยเพิ่มข้อความ วรรคสาม ดังนี้ “ให้เป็นหน้าที่ของรัฐ เอกชน และบุคคลตามวรรคหนึ่งที่จะให้ความร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และอุดหนุนการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตาม

มาตรา 8 (1) (2) (3) (4) (5) และ (6) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

3.2 รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ... มาตรา 5 และมาตรา 11 วรรคสาม ออกกฎกระทรวงหลักเกณฑ์ และวิธีการให้ความร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุนช่วยเหลือ และอุดหนุนการจัดการศึกษา พ.ศ. ...

3.3 ปรับปรุงแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) โดยเพิ่มเติมกิจกรรมปฏิรูปในส่วนที่ 2 ดังนี้ “2.6 กิจกรรมปฏิรูปที่ 6 การสร้างความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา”

สอดคล้องกับรูปแบบและแนวทางการร่วมมือในการจัดการศึกษาของประเทศญี่ปุ่นที่มีความร่วมมือกันในการจัดการศึกษาแบบของสหการ ซึ่งมีหลายรูปแบบ ได้แก่ สหการรวม (Full Cooperative) สหการเขตกว้าง (Wide - area Union) สหการการจัดการ (Administrative Cooperative) และสหการพิเศษ (Partial Cooperative) และสอดคล้องกับรูปแบบและแนวทางการร่วมมือในการจัดการศึกษาของประเทศฝรั่งเศส ที่มีการรวมกลุ่มในรูปแบบสหการ (Syndicates) ตั้งแต่ 2 เทศบาล ขึ้นไป เพื่อจัดบริการสาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาลอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง สอดคล้องกับ Rukspollmuang, Sukhonthasub & Hongwitthayakhon (2015) สังเคราะห์รูปแบบที่ดำเนินการในประเทศที่มีนโยบายและแนวปฏิบัติที่ดีในการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและมีกฎหมายรับรองการจัดการศึกษابนฐานความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อวิเคราะห์การจัดการศึกษابนฐานความร่วมมือที่ต่างประเทศได้ดำเนินการมาแล้ว พบว่า มีทั้งความร่วมมือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งแต่สองแห่งขึ้นไป การดำเนินการมีหลายรูปแบบ เช่น การมีอำนาจการบริหารร่วมกัน (Shared Power Cooperation) ที่เป็นรูปแบบการร่วมมืออย่างเป็นทางการ เช่น รูปแบบ “สหการ” โดยมีกฎหมายรองรับ การมีข้อตกลงความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันหรือกับหน่วยงานอื่น (Intergovernmental Cooperation) การให้ดำเนินการแทน (Entrustment)

4. จากผลการวิจัยที่พบว่า รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีองค์ประกอบ 5 ส่วน ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ 2) แนวคิด 3) หลักการ 4) ขั้นตอนดำเนินการ และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับ Boonmaphi et al. (2018) พบว่า รูปแบบความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เขตภาคเหนือตอนบนมีองค์ประกอบ 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 หลักการของรูปแบบ ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ ส่วนที่ 3 สาระสำคัญของรูปแบบ ส่วนที่ 4 แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ และ ส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ

5. จากผลการวิจัยที่พบว่า มีข้อเสนอการปรับปรุงกฎหมายการศึกษา กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาที่เกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2562-2580) ที่กำหนดไว้ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (2) การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัว และชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ นอกจากนี้ยังเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 8(2) ที่กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาให้ยึดหลักการให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และ มาตรา 9(6) ซึ่งกำหนดว่า การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น และร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ... มาตรา 11(4) ที่กำหนดไว้ว่า ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และอุดหนุนการจัดการศึกษา และมาตรา 11(5) กำหนดว่า รัฐมีหน้าที่จัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรา 8 วรรคหนึ่ง และมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และอุดหนุนการจัดการศึกษา ตลอดจน มาตรา 64 ที่กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกระทรวงศึกษาธิการในการจัดการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน และอุดหนุนการจัดการศึกษาของหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และบุคคลหนึ่งบุคคลใด อีกทั้งตรงตามเจตนารมณ์ของแผนการปฏิรูปประเทศ

ด้านการศึกษา เรื่องที่ 1: การปฏิรูประบบการศึกษา และการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่และกฎหมายลำดับรอง ซึ่งกำหนดให้ การสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน เพื่อการจัดการศึกษา เป็นประเด็นหนึ่งของการปฏิรูป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อค้นพบสำคัญที่จะนำไปสู่ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะต่อการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ควรให้ความสำคัญในการสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดเป็นวาระแห่งชาติที่จะต้องขับเคลื่อนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

1.2. กระทรวงมหาดไทย ควรพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างองค์กรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีหน่วยงานรับผิดชอบในการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคีเครือข่ายอื่น ๆ ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3. กระทรวงศึกษาธิการ ควรพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างองค์กรทุกระดับให้มีความรับผิดชอบในการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคีเครือข่ายอื่น ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

2.2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศสำหรับการบริหารการศึกษา และข้อเสนอการปรับปรุงกฎหมายการศึกษา เพื่อการพัฒนาระบบ EMIS รวมถึงการร่างข้อกฎหมาย เพื่อการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศสำหรับการบริหารการศึกษา

2.3. ควรทำการวิจัยประเมินความต้องการ

จำเป็น (Need Assessment: NA) โดยศึกษาความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.4. ควรทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR)

เพื่อสร้างรูปแบบความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับใช้เป็นกรณีศึกษาเพื่อถอดบทเรียนและขยายผลโดยทำการวิจัยในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

References

- Boonmaphi, T., & et al. (2018). A model of cooperation between schools and communities in the management of small schools. Upper Northern Region. *NRRU Community Research Journal*, 12(1), 73-86.
- Bureau of Monitoring and Evaluation of Basic Education Management. (2019). *Operation Manual of the Board of Basic Education Institutions Under the Office of the Basic Education Commission*, 2019. Bangkok: Match Point. [in thai]
- Constitution Drafting Committee Office of the Secretariat of the House of Representatives. (2017). *Constitution of the Kingdom of Thailand*. Bangkok: Publishing House Office of the Secretariat of the House of Representatives.
- Rukspolmuang, C., Sukhonthasub, S., & Hongwitthayakhon, U. (2015). A Model of Cooperation in Education Management of Local Administrative Organizations. *Srinakharinwirot Research and Development*, 7(13), 47-62. [in thai]